

УДК 725.8

ПРИНЦИПИ ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СПОРТИВНИХ КОМПЛЕКСІВ

Турлюн М. Г.¹, студент; Самойленко Є. В.², канд. арх., доц.
Придніпровська державна академія будівництва та архітектури
[1cherry3435go@gmail.com](mailto:cherry3435go@gmail.com); [2JSamoilik@gmail.com](mailto:JSamoilik@gmail.com)

Постановка проблеми. Здоров'я нації – пріоритет держави. Спорт розвиває фізичні та психічні здібності та можливості людей. В інформаційному довіднику «Україна спортивна-2018» зазначається, що лише 14,29 % населення України регулярно займаються спортом (для порівняння – у скандинавських країнах цей показник становить 75 %). Із 7 млн дітей шкільного віку здоровими приходять до школи 70 %, а виходять – менше 10 %. Лише 10 % українських дітей займаються спортом. Показники професійного спорту теж зазнають погіршення. Якщо з 1996 року на Олімпійських літніх іграх Україна посідала 9-е місце у загальному заліку, у Токіо у 2016 році у Ріо-де-Жанейро 31-е, то у Токіо 44-те. Ця тенденція тільки погіршується, тому що нашим спортсменам просто нема де тренуватися, бо радянські палаци спорту у наших містах давно застаріли, і навіть після реконструкцій та ремонтів не відповідають сучасним вимогам. І за роки незалежності не збудовано жодної багатофункціональної зали, де можна було б повноцінно тренуватися, де можна було б прийняти міжнародні змагання високого рівня [1].

Спортивна архітектура в Україні має залишки радянського минулого у вигляді, добрих на той тимчасовий період, стадіонів, спортивних тренувальних баз, басейнів, палаців спорту, іподромів тощо. Але швидкий розвиток спорту, нові вимоги до нього потребують будівельних змін, зміни площ, об'ємно-просторових перестановок. Будь-який спортивний комплекс, професійно орієнтований на навчання спортсменів, має бути адаптований під універсальне використання для масового спорту. Серед великих представників спортивної інфраструктури такі установи: палац водних видів спорту «Метеор» у м. Дніпро [2], навчально-спортивна база літніх видів спорту у Львові [3], спортивний комплекс «Авангард» у Києві [4], палац спорту «Локомотив» у Харкові [5]. Прикладом закордонного проектування за схожими виділимо спортивний центр Чжунхе [6], Китай, центр водних видів спорту Хуанлун [7] та спортивний центр університету Вілфріда Лор'є [8].

Мета дослідження. Метою роботи є дослідження існуючої світової практики проектування тренувальних спортивних комплексів. Проаналізовано перспективні тенденції розвитку архітектури спортивних споруд. Завдання полягає у створенні принципів функціонально-планувальної організації спортивних комплексів на основі сучасних вимог, норм та стандартів, але з урахуванням фінансових можливостей, місцевих особливостей та традицій.

Результат. Для результату дослідження було проаналізовано класифікацію будівель спортивного призначення, їх типології, градацію розміщення в системі населених пунктів. Вивчено фізико-географічні характеристики місцевості, вивчено та відібрано відповідні за параметрами будівлі закордонного зразка, вивчено та відібрано вітчизняні спортивні об'єкти. На основі перерахованого виведено принципи проектування спортивних комплексів. Виявлено та оптимізовано принципи функціонально-планувальної організації спортивних комплексів за міжнародними стандартами, але з урахуванням місцевих можливостей та традицій. Для дослідження використовувалися планувальний, функціональний та містобудівний методи

дослідження. У дослідженні вивчено та проаналізовано спортивні комплекси вітчизняного проектування. У дослідженні проаналізовано міжнародний досвід проектування спортивної інфраструктури. Визначено загальні парадигми руху, принципи та функції планування. Створення оптимальної моделі спортивного комплексу, планувальні моделі якого можуть стати універсальними та застосовними до більшої кількості об'єктів спортивного призначення.

Висновки. Отримані результати дослідження дозволяють стверджувати, що розвиток спортивної інфраструктури має великий вплив на формування здорового суспільства. Перспективним шляхом вивчення теми, розглянутої у даній статті, є подальше дослідження найсучасніших проектів спортивних споруд з метою врахування світового досвіду у розбудові спортивних комплексів, стадіонів, центрів на території України. Корисним є здійснення порівняльного аналізу методик, технік та технологій, а також будівельних матеріалів, що використовуються в процесі спорудження спортивно-тренувальних будівель у Європі з аналогічними вирішеннями в Україні.

Список використаних джерел

1. [Електронний ресурс] URL: <https://zn.ua/ukraina-1991-2020/beh-po-inertsii.html>
2. [Електронний ресурс] URL: [https://ru.wikipedia.org/wiki/Метеор_\(стадион,_Днепр\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/Метеор_(стадион,_Днепр))
3. [Електронний ресурс] URL: [https://ru.wikipedia.org/wiki/Учебно-спортивная база летних видов спорта МО Украины#:~:text=Учебно-спортивная%20база%20летних%20видов%20спорта%20\(укр.,Адрес%3A%20улица%20Клепаровская%2C%2039a.&text=Создан%20на%20основании%20сооружений%2026,появились%20в%201930-х%20годах.](https://ru.wikipedia.org/wiki/Учебно-спортивная_база_летних_видов_спорта_МО_Украины#:~:text=Учебно-спортивная%20база%20летних%20видов%20спорта%20(укр.,Адрес%3A%20улица%20Клепаровская%2C%2039a.&text=Создан%20на%20основании%20сооружений%2026,появились%20в%201930-х%20годах.)
4. [Електронний ресурс] URL: [https://ru.wikipedia.org/wiki/Авангард_\(спортивный комплекс, Киев\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/Авангард_(спортивный_комплекс,_Киев))
5. [Електронний ресурс] URL: [https://ru.wikipedia.org/wiki/Локомотив_\(дворец спорта\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/Локомотив_(дворец_спорта))
6. [Електронний ресурс] URL: https://www.archidizain.ru/2022/01/blog-post_12.html
7. URL: https://www.archidizain.ru/2019/10/blog-post_11.html
8. [Електронний ресурс] URL: https://www.archidizain.ru/2020/01/blog-post_6.html